

TER BESLISSING GRAAG UITERLIJK 4/11 RETOUR IVM VERZENDING PARLEMENT

Aan
de minister

nota

Nota Kamerbrief onderhandelingen Europese
jaarbegroting 2023, vijfde aanvullende begroting 2022,
informatie over de nacalculatie en EUSF

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

Datum
26 oktober 2022

Notanummer
2022-0000268288

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Nota's actieve
openbaarmaking

Aanleiding

- Op 11 november vindt de Begrotingsraad (Ecofin) plaats. Hier wordt onderhandeld over de Europese begroting van 2023 op basis van het Commissievoorstel en de *Amending Letter* (AL1) hierbij, en de posities van de Raad en het Europees Parlement (EP). In deze nota leggen we de Nederlandse inzet aan u voor.
- De Commissie heeft daarnaast voorstellen gedaan voor de vijfde aanvullende Europese begroting voor 2022 (DAB5) en een besluit om middelen toe te kennen uit het EU-solidariteitsfonds (o.a. overstromingen Limburg). In de brief is tevens informatie opgenomen over de bijstelling van het Nederlandse bni n.a.v. de publicatie van de Nationale Rekeningen door het CBS. Middels bijgevoegde brief informeert u beide Kamers over deze voorstellen en de Nederlandse inzet.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het hieronder voorgestelde mandaat en strategie voor de Ecofin begrotingsraad, en met verzending van bijgevoegde Kamerbrief? Zo ja, wilt u beide brieven dan ondertekenen?
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Mandaat en strategie Ecofin begrotingsraad

- Internationale en diplomatieke belangen
-
-

○

Internationale en diplomatieke belangen

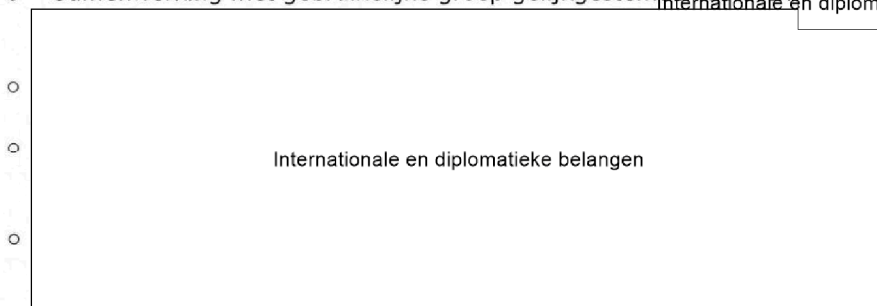
Kernpunten

- Ten opzichte van de ontwerpbegroting worden in AL1 de vastleggingen met ca. 0,8 miljard euro en de betalingen met 2,4 miljard euro opgehoogd.
- Het Europees Parlement stelt in haar positie voor om de vastleggingen- en betalingenmarges volledig in te zetten en verschillende programma's op te hogen. Er is dan geen enkele flexibiliteit meer in de begroting.
- In de vijfde aanvullende begroting voor 2022 (DAB5) worden aanvullende middelen beschikbaar gemaakt voor het begrotingsjaar 2022, in totaal worden de vastleggingen met 447,5 miljoen euro verhoogd en de betalingen met 741,1 miljoen euro verlaagd.
- Het CBS heeft op 23 september jl. de Nationale Rekeningen gepubliceerd met daarin een neerwaartse bijstelling van het Nederlandse bni over de afgelopen jaren. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van de EU-afdrachten via de nacalculatie in 2023. Het bedrag is nog niet bekend, omdat dit o.a. afhankelijk is van de bijstellingen van andere lidstaten.
- De Commissie heeft op 14 oktober jl. een voorstel voor een besluit van de Raad en het EP gepresenteerd voor de mobilisatie van het EU-solidariteitsfonds voor de gevolgen van natuurrampen in 2021. Nederland ontvangt 4,7 miljoen euro voor de schade als gevolg van de overstromingen in Limburg tussen 12 en 15 juli 2021.
- De impact van de AL1 en DAB5 op de EU-afdrachten is:
 - AL1: de hoogte van de NL korting op de bni-afdracht is gekoppeld aan de BBP-deflator (inflatie). Dit leidt tot een meevaller in 2023 en verder (75 mln. oplopend tot 81 mln. euro) in 2027.
 - DAB5: de Commissie verwacht ca. 3 mld. meer inkomsten (vnl. invoerrechten). Dit wordt pas in januari verwerkt in de betalingen en leidt voor NL daarom in 2023 tot een meevaller op de bni-afdracht.

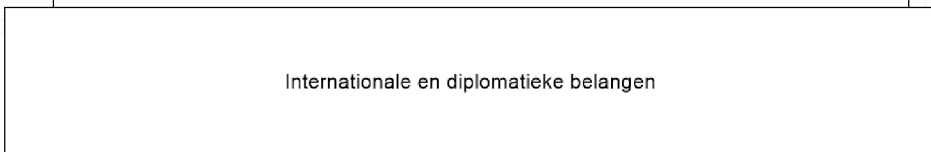
Toelichting

Eerder besproken mandaat en strategie Ecofin begrotingsraad

- Wij hebben in juni jl. met u de volgende algemene strategie voor de jaarbegrotingsonderhandelingen (zie ook bijlage) besproken:
 - Voor Raadspositie inzetten op voldoende marges onder de plafonds om te kunnen reageren op onvoorziene omstandigheden gedurende het jaar.
 - Samenwerking met gebruikelijke groep gelijkgestemde lidstaten

•

- Internationale en diplomatieke belangen

Amending Letter 1

- De ophogingen in AL1 zijn op het gebied van humanitaire hulp, Erasmus+ het korte termijn defensie instrument, het EU-mechanisme voor civiele bescherming (UCPM), rentekosten voor het NGEU, de cohesiefondsen, en voor begrotingscategorie 7 (administratie). De tabel hieronder geeft een overzicht van de mutaties die de Commissie voorstelt.
- In AL1 is sprake van een meevaller bij de administratieve uitgaven t.o.v. het Commissievoorstel uit juni. De verwachte stijging van de salariskosten valt lager uit omdat deze gekoppeld is aan de koopkracht in een aantal lidstaten (die is gedaald). Daarom laten wij (na overleg met gelijkstemde lidstaten) dit punt van de inzet vervallen (stijging dekken binnen begroting, niet met flexibiliteitsinstrument).

Tabel 1: Overzicht wijzigingen AL1 (mln. euro, lopende prijzen, vastleggingen en betalingen)

Programma's	vastl.	bet.
Humanitaire hulp	150	120
Erasmus+	100	80
Korte termijn defensie instrument	157	72
EU-mechanisme voor civiele bescherming	41,1	70
Rentekosten coronahersteinstrument	450	450
Cohesie fondsen	0	1.743
Begrotingscategorie 7: Administratieve uitgaven	-140,1	-140,1
Totaal wijzigingen AL1	758,3	2.394,9

Posities Europees Parlement en de Raad

- In de Raadspositie zijn de vastleggingen- en betalingenmarges onder de MFK-plafonds respectievelijk 2,0 en 6,7 miljard euro.
- De positie van het EP is gericht op extra middelen in verband met de oorlog in Oekraïne, de hoge inflatie en de bestrijding van armoede en hoge energieprijzen. De vastleggingenmarge onder het MFK-plafond is in de EP-positie 0 euro en de betalingenmarge 4,4 miljard euro.
- In de tabel hieronder zijn de uitgangspunten van de onderhandeling samengevat.

Tabel 2: Posities EU-begroting 2023 (mln. euro, lopende prijzen, vastleggingen en betalingen)

Begrotingscategorie	Commissie incl.		Raad		EP	
	AL1 vastl.	AL1 bet.	Raad vastl.	Raad bet.	EP vastl.	EP bet.
1 Interne markt, innovatie & digitaal	21.568	20.901	20.333	20.523	22.269	21.590
2 Cohesie, veerkracht en waarden	70.678	58.184	69.849	55.809	70.395	56.047
3 Landbouw en milieu	57.223	57.445	57.178	57.439	57.291	57.480
4 Migratie en grensmanagement	3.727	3.067	3.677	3.017	3.808	3.085
5 Veiligheid en defensie	2.058	1.183	1.889	1.110	1.982	1.152
6 Extern beleid	16.932	13.894	16.782	13.774	17.247	14.131
7 Administratieve uitgaven	11.309	11.309	11.386	11.386	11.447	11.447

A	Totaal MFK headings	183.494	165.983	181.095	163.059	184.438	164.933
B	Totaal MFK-plafond	182.667	168.575	182.667	168.575	182.667	168.575
	Inzet						
C	Flexibiliteitsinstrument	822	693	453	465	1.010	770
	Inzet Single Margin						
D	Instrument	450	0	0	0	761	0
E	Marge (B + C + D - A)	445	3.284	2.025	5.981	0	4.412
F	Speciale thematische instrumenten	2.855	2.680	2.855	2.680	2.855	2.680
G	Totaal incl. speciale instrumenten [A+C]	186.349	168.663	183.950	165.738	187.293	167.613

Draft Amending Budget 5

- In DAB5 worden aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, noodmaatregelen tegen de vogelgriep en varkenspest, het leasen en aankopen van vliegtuigen en helikopters voor het bestrijden van bosbranden in de EU en de hoger dan verwachte salaris- en pensioenkosten.
- De wijzigingen aan de inkomstzijde van DAB5 leiden tot een meevaller van ca. 3 miljard euro op EU-niveau. Dit wordt veroorzaakt door hoger dan verwachte kasontvangsten (mede door hoge inflatie), incidentele nabetalings van lidstaten en het Verenigd Koninkrijk (o.a. door casus 'onderwaardering lage waarde textiel'), en een tegenvaller op de wisselkoersverschillen. Het budgettaire effect van deze wijzigingen wordt bij Voorjaarsnota 2023 verwerkt.
- In de casus 'onderwaardering lage waarde textiel' hebben lidstaten (incl. NL) voorlopige nabetalings gedaan. De omvang van de nabetalings zal waarschijnlijk neerwaarts worden bijgesteld naar aanleiding van jurisprudentie in de zaak hierover met het Verenigd Koninkrijk. Het effect hiervan op de EU-afdrachten zal in 2023 duidelijk worden en dan in de begroting worden opgenomen.
- De besluitvorming over DAB5 is uitgesteld tot na de conciliatieperiode op 14 november. Het voorstel zal op 16 november voorliggen in Coreper en de Raad zal op 21 november beslissen volgens gekwalificeerde meerderheid.

Nacalculatie bni-afdracht

- Omdat de omvang van het bni van Nederland ten opzichte van de overige EU-lidstaten bepalend is voor de omvang van de Nederlandse bni-afdracht aan de EU heeft dit gevolgen voor de door Nederland in het verleden aan de EU betaalde bni-afdracht.
- De precieze mutatie van de door het CBS gemelde bijstelling aan het bni in de nacalculatie is nu nog niet duidelijk, aangezien deze ook afhankelijk is van de bijstelling van het bruto nationaal inkomen (bni) van andere EU-lidstaten.

Europees Solidariteitsfonds

- Het EU-solidariteitsfonds (EUSF) wordt gemobiliseerd voor de gevolgen van de natuurrampen in Duitsland, België, Nederland, Oostenrijk, Luxemburg, Spanje en Griekenland in 2021.
- Lidstaten kunnen uit dit fonds maximaal 2,5% van de kosten van de totale directe schade vergoed krijgen en 6% indien de schade boven een bepaalde drempelwaarde ligt. De totale potentiële steun aan de lidstaten die een aanvraag hebben ingediend bedraagt 1,9 miljard euro.
- Het budget binnen het EUSF voor dit doel is beperkt (718,4 miljoen euro in 2022). Gezien de vele hoge aanvragen in 2021 zijn alle steunbedragen pro rata verminderd. Nederland ontvangt 4,7 miljoen euro in plaats van de maximale mogelijke vergoeding van 12,5 miljoen euro (op basis van een geschatte totale schade van 500 miljoen euro).

- De verwachting is dat de Raad met het besluit in zal stemmen tijdens de Ecofinraad van 8 november. De Begrotingscommissie van het EP zal op 17 november stemmen.

Communicatie

- Met Communicatie is besproken dat voor nu voor de Ecofin begrotingsraad geen (actieve) communicatie is voorzien. Indien de actualiteit hier aanleiding toe geeft kan dit nog veranderen.

Politiek/bestuurlijke context

- Nationaal is er niet veel aandacht voor de EU-jaarbegroting, mede we de EU-afdrachten ramen op de MFK-plafonds en deze vastliggen. De jaarbegrotingen hebben dus geen (grote) gevolgen hebben voor de Nederlandse EU-afdrachten.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In deze nota wordt het kopje 'mandaat en strategie Ecofin begrotingsraad' en de bullet over de rode lijn onder het kopje eerder besproken mandaat en strategie Ecofin begrotingsraad niet openbaar gemaakt. In de bijgevoegde eerdere beslisnota's wordt soortgelijke informatie niet openbaar gemaakt over o.a. inzet en strategie van de onderhandelingen, namen van lidstaten, en krachtenvelden. Deze delen worden niet openbaar gemaakt in belang van de staat in verband met lopende (internationale) onderhandelingen en internationale en diplomatieke belangen.

TER BESPREKING

Aan
de minister

gez.

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

nota

Strategienota onderhandelingen EU-jaarbegroting 2023

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Aanleiding

Ieder jaar onderhandelen de Raad en het Europees Parlement (EP) over de EU-jaarbegroting binnen de kaders van het Meerjarig Financieel Kader (MFK; 2021-2027). Op 7 juni presenteerde de Commissie het voorstel voor de EU-jaarbegroting 2023. De komende weken wordt het voorstel behandeld in het begrotingscomité (voorportaal van de Raad) met het oog op het bereiken van een Raadspositie halverwege juli.

Datum

7 juni 2022

Notanummer

2022-0000164831

Bijlagen

1. Proces
2. Werking EU-afdrachten

Bespreekpunten

- Wij adviseren de volgende strategie voor de jaarbegrotingsonderhandelingen:
 - Voor de Raadspositie inzetten op voldoende marges om te kunnen reageren op onvoorziene omstandigheden gedurende het jaar.
 - Inzetten om met *likeminded* in de Raadspositie één of meerdere prioritaire thema's te kiezen en van 'voldoende' middelen te voorzien, bijvoorbeeld klimaat, innovatie of energie.
 - Internationale en diplomatieke belangen
 - Juridisch/technisch: er op toezien dat afspraken uit o.a. het MFK-akkoord en het Financieel Reglement nageleefd worden.
 - Samenwerking met de bestaande brede groep *likeminded* lidstaten.
 - Internationale en diplomatieke belangen
- Graag bespreken wij deze inzet op korte termijn met u, gelet op de lopende besprekingen in het begrotingscomité en alvorens een kamerbrief op te stellen over de Nederlandse inzet.

Kernpunten

- Gelet op de prioriteiten uit het coalitieakkoord, de ervaringen met de EU-jaarbegrotingsonderhandelingen van de afgelopen jaren en de uitdagingen waar de EU de komende jaren mee geconfronteerd wordt (o.a. de oorlog in Oekraïne) en de druk die dit op de begroting legt, bespreken wij graag met u de Nederlandse inzet op de EU-jaarbegroting voor 2023 (en verder).
- De Nederlandse strategie was de afgelopen jaren de facto gericht op verlaging van de uitgaven ten opzichte van het Commissievoorstel met als doel de marges onder de plafonds te vergroten. Bij de vormgeving van het bovenstaande advies zijn op de belangrijkste jaarlijks terugkerende thema's

in de onderhandelingen (zoals genoemd in het advies) opties afgewogen. Zie hiervoor de toelichting.

- De invloed van Nederland tijdens de onderhandelingen en daarmee de ruimte om prioriteiten binnen te halen is beperkt (NL is slechts één schakel in het geheel). Bij het vaststellen van de Raadspositie is dit vanwege tegengestelde prioriteiten van diverse lidstaten (zowel beleidsinhoudelijk als qua omvang van de begroting), in de onderhandeling met het EP ook vanwege wie er daadwerkelijk deelneemt aan de onderhandelingstafel (voorzitterschap, FRA/DUI).

Toelichting

Waar wordt over onderhandeld?

- Omvang/marges: de Commissie doet binnen de MFK-plafonds een voorstel voor de omvang van de jaarbegroting in vastleggingen (wettelijke/contractuele verplichtingen) en betalingen (kasuitgaven). De ruimte tussen de MFK-plafonds en de omvang van de jaarbegroting (marge) is bedoeld voor onvoorziene omstandigheden. *Overwegingen*:
 - Hoewel de discussie over de omvang en marges lijkt op een jaarlijkse rituele dans tussen CIE, Raad en EP, denken wij dat inzet op vergroten van de marges van belang blijft. Indien NL en *likeminded* (nettobetalers) dit niet doen, bestaat een risico dat de omvang in het uiteindelijke akkoord ver boven het Commissievoorstel uitkomt.
 - Kleine marges (<1 mld.) leiden tot een groter risico op extra afdrachten of garanties aan de EU in het geval van onvoorziene omstandigheden gedurende het jaar. Gezien de huidige geopolitieke situatie lijken voldoende marges juist van belang. Wel kan de Raadsinzet mogelijk realistischer (kleinere marges dan historische inzet) indien middelen worden ingezet voor reeds voorziene noden, zoals in het geval van Oekraïne.
 - Een realistische marge voor de Raadspositie ligt o.i. over het algemeen tussen de 1 en 2 mld.

Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen

- Beleidsprioriteiten: de Commissie doet een voorstel voor (verhoging van) budgetten voor programma's, fondsen en budgetten in de zeven begrotingshoofdstukken (headings) van het MFK, vaak met een korte motivering. Het gaat m.n. om accentverschillen. De 'echte' grote verdeling van de budgetten vindt plaats bij de MFK-onderhandeling. *Overwegingen*:
 - In het verleden heeft een inzet op grote marges geleid tot bezuinigingen op eigen prioriteiten in de Raadspositie: er wordt dan doorgaans bezuinigd over de volle breedte van de EU-begroting (met uitzondering van cohesie en landbouw waar dit de facto niet kan).
 - Het is mogelijk om te proberen met de *likeminded* voor de Raadspositie in te zetten op het ontzien van een bepaald beleidsterrein, bv. klimaat of energie. NB: beleidsdepartementen zijn niet altijd blij met de Raadspositie. Echter, in het uiteindelijke akkoord worden deze bezuinigingen van de Raad niet 1-op-1 overgenomen. Er is op sommige programma's overlap tussen Nederlandse prioriteiten en die van het EP.

- Administratieve uitgaven: er wordt gesproken over het benodigd personeel voor de Europese instellingen en agentschappen. In de ER-conclusies bij het MFK is afgesproken dat budgetten voor personeel en administratieve uitgaven niet mogen stijgen. *Overwegingen*:
 - De administratieve uitgaven van de Unie moeten beheersbaar blijven, tegelijkertijd kan meer personeel indien *goed onderbouwd* leiden tot meer kwaliteit. Minder nadruk op bezuinigen op administratieve uitgaven kan bijdragen aan het beleid om meer NL'ers bij de CIE te krijgen.
 - Het minder actief inzetten op administratieve uitgaven biedt wellicht meer ruimte om andere prioriteiten binnen te halen **Internationale en diplomatieke belangen**
- Internationale en diplomatieke belangen
- Juridisch/technisch: het gaat hierbij veelal over de interpretatie van begrotingsregels uit het Financieel Reglement en de afspraken uit het MFK-akkoord. Bv. over het opnieuw inzetten van vastleggingen die niet tot betaling zijn gekomen (decommiteringen), inzet van speciale instrumenten of het nakomen van afspraken uit het MFK-akkoord. *Overwegingen*:
 - **Internationale en diplomatieke belangen** richten zich vaak op discussies over begrotingsafspraken, zoals het opnieuw inzetten van eerder geannuleerde vastleggingen. Nederland kan zich hierbij aansluiten en zich zo inzetten voor een goede begrotingsdiscipline; o.i. een kerntaak van de Raad als begrotingsautoriteit.

Krachtenveld

- De afgelopen jaren heeft NL bij de onderhandelingen over de EU-jaarbegroting samengewerkt met ZWE, DK, OOS, FIN, FRA, DUI, IER en BEL ("de likeminded"). Dit is een breder samenwerkingsverband dan ten tijde van de MFK-onderhandelingen (m.n. *frugal four/five*) **Internationale en diplomatieke belangen**

Internationale en diplomatieke belangen

- Internationale en diplomatieke belangen

- Doorgaans zijn alle lidstaten kritisch over administratieve uitgaven en voor naleving van begrotingsafspraken.
- Het EP pleit meestal voor een forse verhoging van de begroting op vrijwel alle beleidsterreinen. Het EP zette vorig jaar in op een aanzienlijke verhoging van het aantal FTE bij het EP zelf (dit jaar waarschijnlijk weer).
- Tijdens de Ecofin-begrotingsraad wordt vooral gesproken tussen Commissie, het voorzitterschap van de Raad (dit najaar CZ), de EP-delegatie en FRA/DUI.

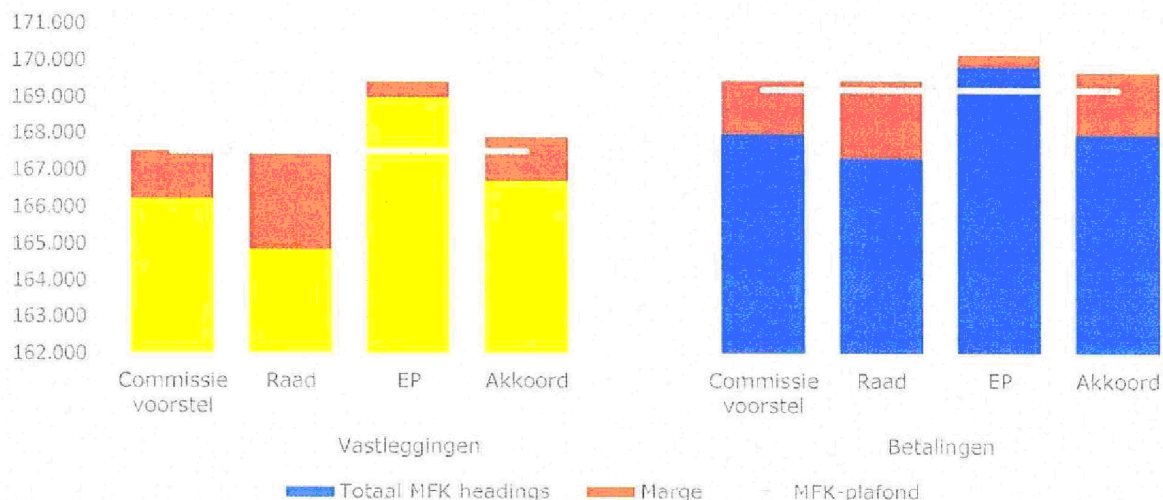
Oorspronkelijke inzet en resultaten afgelopen jaren

- De afgelopen jaren was de Nederlandse inzet gericht op een *prudente* (voldoende ruimte voor onvoorziene omstandigheden), *realistische* (passend bij absorptiecapaciteit) en *moderne* (aandacht voor onderzoek en innovatie, klimaat en migratie en veiligheid) EU-jaarbegroting.
- *De facto* betekende dit inzet op het verlagen van het vastleggingen en betalingenniveau t.o.v. het Commissievoorstel (=hogere marge). Hiervoor werden voorstellen gedaan op basis van uitputtingsanalyses en verwachte

absorptiecapaciteit. Dit resulteerde doorgaans in een Raadspositie met een *lagere* omvang van de begroting dan in het Commissievoorstel. De EP-positie lag doorgaans juist ver boven het Commissievoorstel.

- Onderstaande figuur laat het verloop van de onderhandelingen zien voor 2022. De figuur laat zien dat de Raad een kleinere omvang/grotere marges voorstelt dan Commissie en het EP juist grotere omvang/kleinere marges.
- In de onderhandelingen tussen CIE/Raad/EP is het zeer lastig gebleken om de compromisvoorstellen van de Commissie richting de Raadspositie te bewegen. Doorgaans komt in het uiteindelijke akkoord de omvang van de begroting uit boven het Commissievoorstel voor wat betreft de vastleggingen. De betalingen komen doorgaans iets lager uit dan het Commissievoorstel.
- NL heeft de afgelopen jaren ingestemd, m.u.v. van de Europese begroting voor 2021. NL stemde toen net als DK, OOS, ZWE, VK en BUL tegen het akkoord. Dit was niet voldoende voor een blokkerende minderheid. NL stemde m.n. tegen om een sterk signaal af te geven voorafgaand aan de MFK-onderhandelingen (2021-2027).

Verskil in uitgavniveau en marges Jaarbegroting 2022 voor EC-voorstel, Raadspositie, EP-positie, akkoord (mln.)

Communicatie

De Kamer wordt begin juli geïnformeerd over de inhoud van het Commissievoorstel en de Nederlandse inzet voor de besprekingen over de Raadspositie.

Politiek/bestuurlijke context

Kamer heeft doorgaans aandacht voor de Nederlandse afdrachten aan de EU-begroting, met name in de context van de MFK-onderhandelingen die reeds zijn afgerond. De EU-jaarbegroting krijgt doorgaans minder aandacht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Krachtenveld.

Bijlage 1 – Proces EU-jaarbegrotingsonderhandelingen

- De onderhandelingen over de EU-jaarbegroting vinden in feite plaats in twee rondes. Als eerste doet de Commissie een voorstel (recht van initiatief) en wordt onderhandeld over de Raadspositie. Nederland trok hierbij de afgelopen jaren op met een brede groep van gelijkgestemde lidstaten (ZWE, DK, OOS, FIN, FRA, DUI, BEL en IER; gezamenlijk een blokkerende minderheid).
- Vervolgens wordt onderhandeld door de Commissie, Raad (begrotingsautoriteit) en EP (mede-begrotingsautoriteit). Doorgaans neemt de Raad een positie aan met lagere uitgaven/grotere marges dan in het Commissievoorstel, terwijl het EP juist de uitgaven/marges fors verhoogt. De onderhandelingen monden uit in een triloofase die eindigt met de Ecofin-begrotingsraad in november.
- Over de Europese begroting wordt met gekwalificeerde meerderheid besloten in de Raad, met instemming van het Europees Parlement.
- Regulier tijdschema onderhandelingen EU-jaarbegroting:

Periode	Wat
Januari (jaar t)	Raad stelt zogeheten budget guidelines (geen juridische waarde) op om wensen richting de CIE kenbaar te maken
Begin juni	CIE publiceert het voorstel voor de EU begroting jaar t+1.
Juni - juli	Lidstaten behandelen CIE-voorstel in raads werkgroep (begrotingscomité)
Halverwege juli	Raad stelt positie bij het CIE-voorstel vast. EP behandelt het CIE-voorstel in het BUDG comité.
	EP kan a) instemmen met Raadspositie of b) amendement indienen. EP kiest meestal optie b). Indien Raad niet akkoord gaat (wat in regel het geval is) start de zogeheten conciliatieperiode van 3 weken.
Eind oktober – Medio november	Conciliatieperiode: in deze periode vinden verschillende triloggen plaats tussen Raad, EP en CIE. Tijdens deze triloggen wordt onderhandeld over een mogelijk compromis tussen Raad en EP.
Medio november	Doorgaans lukt het niet om tijdens deze triloggen tot overeenstemming te komen. Aan het einde van conciliatieperiode wordt de Begrotingsraad geagendeerd, waar Raad EP uitnodigt om nog een laatste maal met elkaar te onderhandelen. Medio november vindt de Ecofin begrotingsraad plaats. Doorgaans wordt na enkele compromisvoorstellen van de Commissie een akkoord bereikt tussen de Raad en het EP.
Januari t+1	Start nieuwe EU-jaarbegroting

Vertegenwoordiging Ecofin begrotingsraad

- De afgelopen jaren is er voor gekozen dat de PVEU Nederland vertegenwoordigt bij de Ecofin-begrotingsraad in november. De PVEU wordt ondersteund door de begrotingsattaché en door medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Financiën.
- Het merendeel van de lidstaten vaardigt hun PV af. Een enkele lidstaat vaardigt hun staatssecretaris of minister af (vb: ZWE Stas, DK MFIN) .
- Hoewel de PV veel ervaring heeft met de begrotingsonderhandelingen kan het voordelen hebben om de minister af te vaardigen aangezien dit onder bepaalde omstandigheden betere toegang tot de Commissie en het voorzitterschap betekent tijdens de onderhandelingen. Daarnaast kan een minister een meer coördinerende rol spelen in de afstemming met de likeminded landen.

Bijlage 2 – Raming van de Nederlandse afdrachten

- Zoals toegelicht in de begroting van Buitenlandse Zaken, artikel 3.1, is de raming van de Nederlandse afdrachten aan de EU-begroting gebaseerd op de omvang van het jaarlijkse betalingsplafond uit het MFK plus de maximale inzet van speciale instrumenten¹ die boven dit plafond worden gefinancierd en bedoeld zijn om snel te kunnen reageren op onvoorziene omstandigheden.
- Zolang wijzigingen in de uitgavenzijde van de EU-begroting binnen dit uitgangspunt blijven, zijn er geen gevolgen voor de raming van de Nederlandse afdrachten.
- MFIN is beleidsverantwoordelijk voor de Europese jaarbegroting en daarmee voor de onderhandelingen in Brussel over de omvang van de daadwerkelijke jaarlijkse EU-afdrachten. BZ wordt geïnformeerd over de inzet aangezien Z beleidsverantwoordelijk is voor het MFK en de EU-afdrachten op begroting Buitenlandse Zaken worden verantwoord.

¹ Het Globaliseringsfonds, het Solidariteits- en noodhulpinstrument, de Brexitreserve en het Flexibiliteitsinstrument

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

6)
graag krachtenveld met
het oog op context
scherp in de jaten
houden

Commissievoorstel Europese begroting 2023 en
technische aanpassing

2) andere complementaire
opties met uit
het oog verliezen

GT
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

Mutueel
Persoonsgegevens

datum
27 juni 2022

Notanummer
2022-0000178550

Bijlagen
1. kamerbrief TK
2. kamerbrief EK

Aanleiding

- Op 7 juni jl. presenteerde de Europese Commissie het voorstel voor de EU-begroting 2023. Op dit moment wordt dit voorstel behandeld in de voorportalen van de Raad m.h.o.o. het bereiken van een Raadspositie in juli.
- De Commissie publiceerde tevens een mededeling over de technische aanpassing van de MFK-plafonds voor 2023.
- Zoals gebruikelijk stuurt u hierover een brief aan het parlement, waarin u ingaat op het voorstel, de appreciatie en Nederlandse inzet en de budgettaire gevolgen. Deze brief is ambtelijk interdepartementaal afgestemd en intern met FEZ en IRF.

Beslispunten

- U wordt gevraagd in te stemmen met de Nederlandse onderhandelingsinzet voor de EU-begroting 2023, zoals weergegeven in bijgevoegde kamerbrief en waar we op 23 juni jl. ook mondeling met u over hebben gesproken.
- Indien akkoord, wordt u gevraagd om de bijgevoegde Kamerbrieven voor de TK en EK te ondertekenen.

Kernpunten

- Voorgestelde Nederlandse inzet Raadspositie:
 - o Prudente, realistische en moderne begroting, waarin de afspraken uit het MFK-akkoord gerespecteerd worden.
 - o Vergroten van de vastleggingenmarge onder het MFK-plafond om in te kunnen spelen op onvoorziene omstandigheden gedurende het jaar.
 - o Kritisch t.a.v. de voorgestelde verhoging voor administratieve uitgaven (salarisstijging en stijging FTE voor het EP).
- Budgettaire gevolgen:
 - o Technische aanpassing: De actualisatie van de speciale instrumenten, de boete-opbrengsten en de inzet van het enkelvoudige marge-instrument (Single Margin Instrument; SMI) leiden tot een verhoging van de Nederlandse BNI-afdracht in 2022 en 2023 van respectievelijk 94 en 55 miljoen euro. De SMI heeft hier het grootste aandeel in. In 2021 resteerde 2,6 miljard euro aan betalingen onder het MFK-plafond, wat in dat jaar een neerwaarts effect had op de uiteindelijke afdrachten aan de Unie. Via de SMI wordt dit bedrag toegevoegd aan de MFK-plafonds voor 2022 en 2023 (zie ook toelichting). Aangezien de raming van de NLse afdrachten gebaseerd is op de MFK-plafonds, neemt deze raming ook toe.

- o Voorstel EU-begroting 2023: de actualisering van de VK-bijdrage aan de EU-begroting op basis van het Terugtrekkingsakkoord leidt tot een verlaging van de Nederlandse BNI-afdracht in 2023 van 122 miljoen euro.
- o De verwerking van deze mutaties vindt plaats bij de Ontwerpbegroting 2023 en de tweede supplettoire begroting 2022 van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Toelichting

Commissievoorstel Europese begroting 2023

Tabel 1: Commissievoorstel EU-begroting 2023 (miljoen euro, lopende prijzen)							
		CIE-voorstel 2023 [2]		EU-begroting 2022 [1]		Verschil	
		Vastl.	Bet.	Vastl.	Bet.	Vastl.	Bet.
H1	Interne markt, innovatie en digitaal	21.568	20.901	21.775	21.474	-1,0%	-2,7%
H2	Cohesie, veerkracht en waarden	70.087	55.841	67.644	62.053	3,6%	-10,0%
H3	Landbouw en milieu	57.223	57.445	56.681	56.602	1,0%	1,5%
H4	Migratie en grensmanagement	3.727	3.067	3.360	3.254	10,9%	-5,7%
H5	Veiligheid en defensie	1.901	1.111	1.812	1.238	4,9%	-10,2%
H6	Extern beleid	16.782	13.774	17.170	12.916	-2,3%	6,6%
H7	Administratieve uitgaven	11.449	11.449	10.620	10.620	7,8%	7,8%
A	Totaal MFK-begrotingscategorieën	182.736	163.589	179.063	168.157	2,1%	-2,7%
B	Marge	446	5.514	1.070	2.869	58,3%	92,2%
C	Totaal MFK-plafond [2]	182.667	168.575	179.765	170.558	1,6%	-1,2%
D	Speciale thematische instrumenten [3]	2.855	2.680	2.799	2.623	2,0%	2,2%
	Totaal incl. speciale instrumenten (A+D)	185.591	166.268	181.863	170.779	2,1%	-2,6%

- De onderstaande tabel geeft een overzicht van de voorgestelde vastleggingen, betalingen en marges in totaal en per begrotingscategorie en laat de verschillen met de begroting van 2022 zien.¹

[1] Inclusief gepubliceerde Draft Amending Budgets in 2022.

[2] Inclusief de aanpassing van de MFK-plafonds en de Europese begroting 2022 volgend uit de technische aanpassing

[3] Betreft in het Commissievoorstel 2023: EGF, SEAR en BAR.

Technische aanpassing MFK 2023

- In de jaarlijkse technische aanpassing van het MFK past de Commissie, zoals afgesproken in artikel 4 van de MFK-verordening, de plafonds van het MFK aan op een aantal punten. De MFK-plafonds worden door de Commissie geactualiseerd met de standaard afgesproken MFK-deflator van 2%. Dit is in de raming van de Nederlandse afdrachten reeds verwerkt.
- De actualisatie van de speciale instrumenten, de boete-opbrengsten en de inzet van het enkelvoudige marge-instrument (*Single Margin Instrument; SMI*) hebben gevolgen voor het MFK-betalingenplafond. Aangezien de raming van de Nederlandse EU-afdrachten gebaseerd is op het MFK-betalingenplafond plus de maximale omvang van de speciale instrumenten, wijzigt dientengevolge ook de raming van de Nederlandse EU-afdrachten.
- SMI: via de SMI kunnen resterende middelen naar volgende jaren worden overgeheveld.

¹ Deze getallen zijn exclusief de NGEU-middelen en exclusief bedragen voortkomend uit decommiteringen

Gevolgen technische aanpassing voor raming		
NL-afrachten in mln. euro	2022	2023
<i>Single Margin Instrument</i>	79	81
<i>Speciale instrumenten</i>	15	
<i>Actualisatie boete-opbrengsten</i>		-26
<i>Totaal (bni-afracht)</i>	94	55

Communicatie

Middels deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over het Commissievoorstel. Halverwege juli volgt na het bereiken van een Raadspositie weer een brief.

Politiek/bestuurlijke context

De Kamer heeft doorgaans aandacht voor de Nederlandse afdrachten aan de EU-begroting, met name in de context van de MFK-onderhandelingen die reeds zijn afgerond. De EU-jaarbegroting krijgt doorgaans minder aandacht.

Krachtenveld

- De afgelopen jaren heeft NL bij de onderhandelingen over de EU-jaarbegroting samengewerkt met ZWE, DK, OOS, FIN, FRA, DUI, IER en BEL ("de likeminded").

-

Internationale en diplomatieke belangen

- Doorgaans zijn alle lidstaten kritisch over administratieve uitgaven en voor naleving van begrotingsafspraken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bij eventuele toekomstige openbaarmaking dient deze nota en de kamerbrieven die als bijlage zijn toegevoegd gecontroleerd te worden op zaken die mogelijk niet openbaar kunnen worden, met name op zaken die met het oog op de internationale en diplomatieke belangen niet openbaar kunnen worden.